

ΑΤΕΛΩΣ ΔΗΜΟΣΙΟ

Φ. 73388

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ
Ημερομηνία: 13/1/22
Αρ. Πρωτ.: 641

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

(εκουσία δικαιοδοσία)

ΑΙΤΗΣΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Του *Ελληνικού Δημοσίου*, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης (Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Λειτουργίας – Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών- Τμήμα Εποπτείας) (Α.Φ.Μ. Υπουργείου Οικονομικών 090165560, Α.Φ.Μ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης 997612629).

I. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

A. – Ο Χριστόφορος Δημουλάς του Κωνσταντίνου, με την από **21-6-2003** ιδιόγραφη διαθήκη του, η οποία δημοσιεύτηκε με το αρ. **556/1-4-2005** πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, σύστησε κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία «Ίδρυμα Χριστόφορου και Μαίρης Δημουλά» με έδρα την πόλη της Νάουσας ν. Ημαθίας. Με το από **31-3-2008** προεδρικό διάταγμα (**Β' 652/14-4-2008**), εγκρίθηκε η σύσταση και κυρώθηκε ο Οργανισμός διοίκησης και διαχείρισής του, στον οποίο ορίζονται τα εξής :

Στο **άρθρο 2** «Σκοπός» αναφέρεται ότι : «Σκοποί του Ίδρύματος είναι :

α) η οικονομική ενίσχυση ατόμων, καταγομένων από τη Νάουσα, που έχουν ανάγκη βοήθειας και είναι εκτάκτως βαριά άσθενείς ή πάσχουν από ανίατα σωματικά ή ψυχικά νοσήματα,

β) η οικονομική ενίσχυση ατόμων, ανεξαρτήτως του τόπου καταγωγής και διαμονής, που βρίσκονται σε κλινικές, νοσοκομεία, φυλακές κλπ., τα οποία έχουν ανάγκη κατά την απόλυτον κρίση του Δ.Σ. του Ίδρύματος και εφόσον δεν βοηθούνται από φιλόπρωχα Ταμεία ή άλλα Ίδρύματα,

γ) η παροχή οικονομικού βοηθήματος κατά τις εορτές Χριστουγέννων και Πάσχα σε κατοίκους της Νάουσας που έχουν πραγματική ανάγκη,

δ) η χορήγηση υποτροφιών για προπτυχιακές σπουδές σε άριστους και οικονομικά αδύνατους

φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όλων των σχολών και τμημάτων αυτών, καταγομένων από τη Νάουσα,

ε) ετήσια χορηγήματα σε φιλόπρωχα Ταμεία, μονάδες υγείας ηλικιωμένων και σε κάθε κοινωνική και φιλανθρωπική προσπάθεια της πόλης της Νάουσας. Πέραν των ως άνω δραστηριοτήτων του ιδρύματος που θεωρούνται θεμελιώδεις και απαραίτητοι το εκάστοτε Δ.Σ. του Ιδρύματος δύναται, λόγω διαφοροποίησης των κοινωνικών συνθηκών, να περιορίσει τις δραστηριότητες μερικών εξ αυτών ή να προσθέσει και άλλες που θα εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και τους αδύνατους».

Στο άρθρο 3 «Περιουσία – Πόροι» του Οργανισμού του Ιδρύματος αναφέρεται ότι : «Η περιουσία του Ιδρύματος αποτελείται από :

ΑΚΙΝΗΤΑ

A. τα κάτωθι ακίνητα οικοδομής που βρίσκεται επί της οδού Β' πάροδος Β. Κωνσταντίνου αριθμ. 6 στη Νάουσα (κατά πλήρη κυριότητα), ήτοι : **1.** Ισόγεια αποθήκη – γκαράζ εμβαδού 86 τ.μ. **2.** Διαμέρισμα 1^{ου} ορόφου εμβαδού 102 τ.μ. **3.** Διαμέρισμα 2^{ου} ορόφου εμβαδού 70 τ.μ. και **4.** Το δικαίωμα της καθ' ύψος επέκτασης της οικοδομής.

B. τα κάτωθι ακίνητα που βρίσκονται επί της οδού Β' πάροδος Β. Κωνσταντίνου αριθ. 8 στη Νάουσα (κατά πλήρη κυριότητα), ήτοι : **1.** Διαμέρισμα 1^{ου} ορόφου εμβαδού 112 τ.μ. **2.** Διαμέρισμα 2^{ου} ορόφου εμβαδού 112 τ.μ. **3.** Διαμέρισμα 3^{ου} ορόφου εμβαδού 111 τ.μ. **Γ.** την ψιλή κυριότητα των κάτωθι ακινήτων : **1.** Σοφίτας εμβαδού 28 τ.μ. επί του 3^{ου} ορόφου της οικοδομής επί της οδού Β' πάροδος Β. Κωνσταντίνου 8 στη Νάουσα. **2.** Οπωρώνα εμβαδού 3.000 τ. στη θέση Μπάκακας στην περιοχή Μπλάνα Αγίου Νικολάου Νάουσας. **3.** Οπωρώνα εμβαδού 12.000 τ.μ. στη θέση Στάθη Γιάτσιου στην περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού Νάουσας. **4.** Διαμερίσματος 5^{ου} ορόφου εμβαδού 89 τ.μ. επί της οδού Μητροπόλεως 38, στη Θεσσαλονίκη.

ΚΙΝΗΤΑ.

1. Στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος :

α) καταθέσεις ύψους πεντακοσίων ογδόντα τριών χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα ενός και 0,95 «583.681,95» ευρώ (ήτοι καταθέσεις ταμειυτηρίου ύψους διακοσίων ογδόντα τριών χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα επτά και 0,42 «283.787,42» ευρώ, μετοχές αξίας διακοσίων τριάντα εννέα χιλιάδων οκτακοσίων δε και 0,36 «239.810,36» ευρώ, άυλοι τίτλο αξίας δέκα χιλιάδων

«10.000,00» ευρώ

β) έντεκα χιλιάδες εκατόν είκοσι και 0,71 «**11.120,71**» USD (Δολάρια Η.Π.Α.) και

γ) εκατόν σαράντα επτά χιλιάδες εξακόσιες εξήντα πέντε και τριάντα τρεις «**147.665,33**» GBP

(Λίρες Αγγλίας),

2. Στην EUROBANK EFG :

α) καταθέσεις ύψους τριακοσίων εξήντα έξι χιλιάδων διακοσίων είκοσι δύο και 0,95 «**366.222,95**» Ευρώ (ήτοι αμοιβαία ύψους τριακοσίων δύο χιλιάδων πεντακοσίων σαράντα ενός και 0,74 «**302.541,74**» ευρώ και ταμειυτήρια ύψους εξήντα τριών χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα μιας χιλιάδων και 0,21 «**63.681,21**» ευρώ και

β) εκατόν σαράντα οκτώ χιλιάδες επτά και 0,16 «**148.007,16**» USD Δολάρια Η.Π.Α. (ήτοι EUROSTRUCTURES ΑΜΟΙΒΑΙΑ ύψους ενενήντα τριών χιλιάδων εξακοσίων πενήντα ενός «**93.651**» USD και ταμειυτήρια ύψους πενήντα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων πενήντα έξι και 0,16 «**54.356,16**» USD.

3. Στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ : Καταθέσεις ύψους εκατόν εξήντα επτά χιλιάδων τριακοσίων είκοσι επτά και 0,46 «**167.327,46**» ευρώ.

4. Στην ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ : καταθέσεις ύψους εξήντα ενός και 0,07 «**61,07**» ευρώ και «**4,54**» USD. Στα ανωτέρω ποσά θα προστεθούν και οι τόκοι.

Πόροι του Ιδρύματος είναι :

α) τα εισοδήματα από την εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων.

β) οι τόκοι από τις καταθέσεις σε Τράπεζες ή άλλους Πιστωτικούς Οργανισμούς.

γ) Οι χρηματικές παροχές ή επιχορηγήσεις, καθώς και οι κληρονομίες, κληροδοσίες και δωρεές, οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου προς αυτό».

Στο άρθρο 5 «Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου» στην παράγραφο 1 αναφέρεται ότι : «1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται την περιουσία του Ιδρύματος και, γενικώς, αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση και τη λειτουργία του, τη διάθεση των πόρων αυτού, καθώς και για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εκπλήρωση του σκοπού του, πάντοτε όμως σύμφωνα με τις διατάξεις της συστατικής πράξης, του παρόντος οργανισμού του α.ν.

2039/1939 και των διαταγμάτων που εκδόθηκαν ή θα εκδοθούν σε εκτέλεση του νόμου τούτου, καθώς και των λοιπών σχετικών νόμων και διαταγμάτων...».

Στο **άρθρο 10** «Χορήγηση υποτροφιών» στην **παράγραφο 1** αναφέρεται ότι : «1. Το ποσό της μηνιαίας υποτροφίας κάθε υποτρόφου καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ανάλογα με το ύψος των καθαρών εσόδων του ιδρύματος και τον αριθμό των υποτρόφων, πάντοτε όμως μέσα στα όρια που ορίζονται από τις διατάξεις της συστατικής πράξης του Ιδρύματος, του **άρθρου 54 του α.ν. 2039/1939** και του **άρθρου 28 του αρ. 18/23.8.1941** σχετικού κανονιστικού διατάγματος...».

Στο **άρθρο 11** «Διαδικασία χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων – βοηθημάτων» αναφέρεται ότι: «Δικαίωμα οικονομικής ενίσχυσης – βοηθήματος έχουν όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων α, β, γ και ε του άρθρου 2 του παρόντος οργανισμού. Το ύψος των οικονομικών ενισχύσεων – βοηθημάτων των ανωτέρω περιπτώσεων καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος ανάλογα με τις ετήσιες προσόδους αυτού και τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν. Η υπόδειξη των προσώπων για τη χορήγηση των οικονομικών ενισχύσεων – βοηθημάτων θα γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή και β' βαθμού».

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΧΟΓΝΩΜΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Β. – Το κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία «Ίδρυμα Χριστόφορου και Μαίρης Δημούλα», υπέβαλε, με το αρ. **19/30-9-2014** έγγραφό του προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης (Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Λειτουργίας/Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών/Τμήμα Εποπτείας), και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του **άρθρου 59 του ν. 4182/2013**, προς έγκριση, τον προϋπολογισμό έτους **2015**. Η ως άνω εποπτεύουσα υπηρεσία, με τα αρ. **83828/12-12-2014** και **68995/9-9-2015** έγγραφα της, ζήτησε από το Ίδρυμα διευκρινίσεις σχετικά με την ανάλυση μέρους της περιουσίας του Ιδρύματος που εμφανίζεται στον

υποβληθέντα προϋπολογισμό έτους 2015, όπως αυτή αποτυπώνεται στο π.δ. σύστασης του Ιδρύματος, καθώς επίσης και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει η μη ανάλωση της αναπαλλοτρίωτης περιουσίας του Ιδρύματος.

Το Ίδρυμα, με το αρ. 48/30-9-2015 έγγραφό του και, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 59 του ν. 4182/2013, υπέβαλε εκ νέου προς έγκριση προς την ως άνω εποπτεύουσα υπηρεσία τον προϋπολογισμό έτους 2016 και στη συνέχεια το αρ. 50/8-10-2015 έγγραφό του, σε απάντηση των πιο πάνω εγγράφων της εποπτεύουσας υπηρεσίας, και στο οποίο αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα : «...σε κανένα από τα παραπάνω άρθρα, αλλά και γενικώς σε κανένα σημείο του Οργανισμού δεν αναφέρεται ούτε εμμέσως προκύπτει «το αναπαλλοτρίωτο της περιουσίας του Ιδρύματος». Η περιουσία του Ιδρύματος δεν αποτελεί κληροδότημα, ώστε να αποτελεί «κεφάλαιο αυτοτελώς διαχείρισης» ξεχωριστό για την εκτέλεση ειδικού κοινωφελούς σκοπού, και το Δ.Σ. του Ιδρύματος να υποχρεούται να ενεργήσει κατά δέσμια αρμοδιότητα ως προς το κεφάλαιο, την περιουσία δηλαδή του Ιδρύματος...».

Στη συνέχεια, η εποπτεύουσα υπηρεσία, με το αρ. 93643/9-3-2016 έγγραφό της απεύθυνε ερώτημα προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του τότε Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, για την παροχή γνωμοδότησης αναφορικά με το αν η περιουσία του Ιδρύματος τελεί υπό τον όρο του εμμέσου αναπαλλοτρίωτου.

Σε απάντηση του πιο πάνω εγγράφου, το ως άνω Γραφείο Νομικού Συμβούλου απέστειλε στην εποπτεύουσα υπηρεσία το αρ. 6648/100007/4-4-2016 έγγραφό του, στο οποίο αναφέρει ότι : «...Από τα παραπάνω, και με βάση τα όσα παρατίθενται στο ερώτημά σας που αφορούν διαφωνία της υπηρεσίας και του ως άνω Ιδρύματος, σχετικά με το αναπαλλοτρίωτο ή μη της περιουσίας του Ιδρύματος, και τη δυνατότητα ανάλωσης των χρηματικών διαθεσίμων αυτού, συνάγεται ότι, καταρχάς το ερώτημά σας δεν αφορά προβληματισμό για την εφαρμογή – ερμηνεία συγκεκριμένων διατάξεων της νομοθεσίας, αλλά προβληματισμό – αμφιβολία σχετικά με την ερμηνεία της διαθήκης του ιδρυτή του Ιδρύματος, Χριστόφορου Δημουλά, για την οποία αρμοδιότητα απόφασης σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του ΚΠολΔ, έχει το Δικαστήριο...».

Στη συνέχεια, το Ίδρυμα, με το αρ. 19/30-9-2016 έγγραφό του κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 59 του ν. 4182/2013, απέστειλε στην εποπτεύουσα υπηρεσία προς έγκριση τον προϋπολογισμό του έτους 2017, στον οποίο αποτυπώνονταν εκ νέου χρηματικά διαθέσιμα που

αφορούσαν ανάλωση αναπαλλοτριώτης περιουσίας.

Σε απάντηση του εγγράφου αυτού, η υπηρεσία, προκειμένου να εγκρίνει τον υποβληθέντα προϋπολογισμό έτους **2017**, ζήτησε από το Ίδρυμα την τροποποίηση των σχετικών με τη διάθεση αναπαλλοτριώτης περιουσίας ποσών.

Στη συνέχεια, το Ίδρυμα, με το αρ. **19/9-10-2017** έγγραφό του και σε απάντηση του πιο πάνω εγγράφου της υπηρεσίας, απέστειλε εκ νέου αίτημα έγκρισης του προϋπολογισμού έτους **2017** χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε μεταβολή του αρχικώς υποβληθέντος προϋπολογισμού, στο οποίο αναφέρει τα εξής : «...*ΕΠΕΙΔΗ στη συγκεκριμένη περίπτωση όπως σας αναφέρουμε και στο με αριθμ. πρωτ. 50/8-10-2015 έγγραφο, θέμα περί αναπαλλοτριώτου της περιουσίας του Ιδρύματος δεν υφίσταται, διότι : α) δεν υπάρχει ρητός όρος στη διαθήκη και θέληση του διαθέτη για αναπαλλοτριώτο περιουσίας, β) δεν υπάρχει στον εγκριθέντα Οργανισμό του και γ) δεν προκύπτει από καμία διάταξη Νόμου. ΕΠΕΙΔΗ το Συμβούλιο του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 4182/2013, δηλαδή το Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Κ.Π.Α. Διοίκησης) Μακεδονίας – Θράκης, ουδέποτε αποφάνθηκε – εισηγήθηκε επί του εν λόγω θέματος. ΕΠΕΙΔΗ άλλως σε περίπτωση αμφιβολίας περί του περιεχομένου της βουλήσεως του διαθέτη, αυτή επιλύεται, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη (άρθρο 10 παρ. 4 του ν. 4182/2013) με δική σας αίτηση στο Εφετείο Θεσσαλονίκης, μετά από προηγούμενη ακρόαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος. Μετά τα παραπάνω, παρακαλούμε όπως κάνετε δεκτό ότι η περιουσία του Ιδρύματος δεν είναι αναπαλλοτριώτη αλλά είναι για την εκπλήρωση των σκοπών του Ιδρύματος εγκρίνετε τον υποβληθέντα από εμάς προϋπολογισμό του 2017...».*

Ακολούθως, με την αρ. **18601/23-3-2018** απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης (ΑΔΑ : ΩΞΧ3ΟΡ1Υ-16Ω), συστάθηκε ομάδα με έργο την ακρόαση του οργάνου διοίκησης του Ιδρύματος με την επωνυμία «Ίδρυμα Χριστόφορου και Μαρίας Δημουλά» στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων **10 και 77 του ν. 4182/2013** (Α' 185), και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, προκειμένου στη συνέχεια να κατατεθεί αίτηση στο αρμόδιο Δικαστήριο από την εποπτεύουσα υπηρεσία, σχετικά με την ερμηνεία της βούλησης του διαθέτη.

Η υπηρεσία απέστειλε προς το Ίδρυμα το αρ. **19861/30-3-2018** έγγραφό της, με το οποίο κάλεσε σε ακρόαση για υποβολή απόψεων, το Δ.Σ. αυτού, το οποίο, στη συνέχεια, απέστειλε στην υπηρεσία το αρ. **7/24-4-2018** έγγραφό του, την αρ. **3/2018** απόφαση του Δ.Σ. στην

οποία αναφέρονται τα εξής : «Με το με αρ. πρωτ. 19861/30-3-2018 έγγραφό της η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης/Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών/Τμήμα Εποπτείας μας καλεί να υποβάλουμε τις απόψεις μας (με απόφαση του Δ.Σ. του Ιδρύματος) επί του θέματος και των θέσεών της ότι η καταληφθείσα περιουσία από το διαθέτη Χριστόφορο Δημουλά στο Ίδρυμα είναι αναπαλλοτριώτη. Οι απόψεις μας παραμένουν ίδιες με αυτές που περιέχονται στα αποσταλέντα έγγραφα μας προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση με αρ. πρωτ. 50/8-10-2015 και 6/15-3-2017, δηλαδή ότι δεν υφίσταται θέμα αναπαλλοτριώτων της περιουσίας του Ιδρύματος και για τη λύση τελικώς της μεταξύ μας διχογνωμίας περί του αναπαλλοτριώτου της περιουσίας ή μη, περί ερμηνείας της βούλησης του διαθέτη, περί της δυνατότητας αξιοποίησης της καταλειπομένης περιουσίας και γενικά για τη συνέχιση λειτουργίας του Ιδρύματος και υλοποίησης των σκοπών του, αρμόδιο είναι το Εφετείο Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4182/2013. Κατόπιν όλων των παραπάνω και μη γενομένων δεκτών των απόψεων του Ιδρύματος, εισηγείται τη λύση του προβλήματος περί αναπαλλοτριώτου της περιουσίας του Ιδρύματος, με την προσφυγή στα αρμόδια Δικαστήρια (Εφετείο Θεσσαλονίκης) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης καταθέτοντας αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4182/2013».

Η Ομάδα ακρόασης, μετά από συνεδρίαση που έλαβε χώρα στα γραφεία της Δ/σης Κοινωφελών Περιουσιών την 11-6-2018, συνέταξε πρακτικό κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 4 του ν. 4182/2013 και της αρ. ΔΚΠ 1040933 ΕΞ 2014/6-3-2014 εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο καταγράφηκαν οι απόψεις του Οργάνου Διοίκησης του κοινωφελούς Ιδρύματος.

ΙΙΙ. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Γ.- Όταν με διαθήκη ή άλλη πράξη διατίθενται περιουσιακά στοιχεία με κληρονομιά, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ κοινωφελών σκοπών, η επίτευξη των τελευταίων μπορεί να επιδιώκεται, είτε με τη σύσταση αυτοτελούς Ιδρύματος, στο νομικό πρόσωπο του οποίου περιέρχεται η καταλειφθείσα περιουσία, κατ' άρθρο 50 παρ. 1 του ν. 4182/2013 [Α' 185/10-9-2013-«Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις»], είτε με τη μεταβίβαση της περιουσίας αυτής σε υφιστάμενο νομικό πρόσωπο με τον όρο της εκπλήρωσής από αυτό του

ταχθέντος κοινωφελούς σκοπού, κατά την **παρ. 2** του ίδιου άρθρου, οπότε πρόκειται για «κεφάλαιο αυτοτελούς διαχειρίσεως» και η αφιερωμένη περιουσία αποτελεί ιδιαίτερη περιουσιακή ομάδα.

Κατά τη διάταξη του **άρθρου 109 παρ. 1 του Συντ.**, δεν επιτρέπεται η μεταβολή του περιεχομένου ή των όρων διαθήκης, Κωδίκου ή δωρεάς, ως προς τις διατάξεις τους υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ κοινωφελούς σκοπού. Η συνταγματική αυτή διάταξη αποβλέπει στην προστασία και κατοχύρωση της θέλησης των διαθετών και δωρητών εναντίον των πράξεων της πολιτείας, ακόμη και αυτών που έχουν νομοθετικό περιεχόμενο, αφού σύμφωνα με αυτή δεν επιτρέπεται, κατ' αρχήν, η μεταβολή σκοπού όχι μόνο με διατάγματα αλλά ούτε και με νόμο (Ολ.Α.Π. 1241/1979 Νο.Β. 1980, σελ. 709 και Α.Π. 1355/2017 Τ.Ν.Π. "ΝΟΜΟΣ").

Κατ' εξαίρεση, όμως, επιτρέπεται σύμφωνα με την **παρ. 2 του άρθρου αυτού του Συντ.**, η επωφελέστερη χρησιμοποίηση ή διάθεση του περιουσιακού στοιχείου που άφησε ο διαθέτης ή ο δωρητής υπέρ του δημοσίου ή άλλου κοινωφελούς σκοπού, στην περιοχή που όρισε ο διαθέτης ή ο δωρητής ή στην ευρύτερη της περιφέρεια, όταν βεβαιωθεί με δικαστική απόφαση ότι η θέληση του διαθέτη ή του δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί για οποιοδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου της; καθώς και αν μπορεί να ικανοποιηθεί πλήρως με τη μεταβολή της εκμετάλλευσης, όπως ο νόμος ορίζει (ΑΠ 1355/2017).

Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του **άρθρου 10 του ν. 4182/10.9.2013**, που εκδόθηκε κατ' επιταγή της ως άνω διάταξης του Συντάγματος, περιουσίες, που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών, αξιοποιούνται κατά τον τρόπο, που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής. Απαγορεύεται η μεταβολή τόσο των παραπάνω κοινωφελών σκοπών όσο και του τρόπου και των όρων διαχείρισης της περιουσίας, καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησής της. Αν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή ή αμφισβήτηση επί αυτού, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο, κατ' **άρθρο 825 ΚΠολΔ.**, δικαστήριο. Η απόφαση εκδίδεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και βεβαιώνει ότι η θέληση του διαθέτη ή του δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί για οποιονδήποτε λόγο εξ ολοκλήρου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος της, ως και αν μπορεί να πραγματοποιηθεί καλύτερα, ύστερα από μεταβολή της εκμετάλλευσης της περιουσίας, καθώς και τον σκοπό και την περιοχή, για την οποία αυτή πρέπει να διατεθεί (Α.Π. 1355/2017, Α.Π. 2013/2014 και Α.Π. 13/2013 όλες στην Τ.Ν.Π.

“ΝΟΜΟΣ”). Η αίτηση προς το δικαστήριο για την έκδοση δικαστικής αποφάσεως με το ως άνω περιεχόμενο υποβάλλεται (και) από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει έννομο συμφέρον και/επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεώς της, κοινοποιείται στην αρμόδια Αρχή (παρ. 4).

Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 4182/2013 ορίζει, ως «κοινωφελή περιουσία», το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων, που διατίθενται με κληρονομιά, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή για κοινωφελή σκοπό. Ως «κοινωφελής περιουσία» νοείται επίσης και το νομικό πρόσωπο, που τα διαχειρίζεται και εκπροσωπεί, εφόσον υπάρχει. Οι όροι «κοινωφελής περιουσία», «περιουσία» και «εθνικό κληροδότημα» ταυτίζονται. Η διάταξη της παρ. 3 του ίδιου άρθρου του νόμου αυτού ορίζει ότι «κοινωφελής σκοπός» νοείται κάθε εθνικός, θρησκευτικός, φιλανθρωπικός, εκπαιδευτικός, πολιτιστικός, και γενικά επωφελής για την κοινωνία, εν όλω ή εν μέρει, σκοπός. Η διάταξη της παρ. 4 του ίδιου άρθρου του αυτού νόμου ορίζει ότι, «αρμόδια αρχή» είναι ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, οι οποίοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου αυτού ασκούν τις αρμοδιότητές τους, δια των οικείων Διευθύνσεων. Η αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ορίζεται στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 4182/2013 και η αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται στις διατάξεις της παρ. 4 του ίδιου άρθρου του αυτού νόμου.

Εξάλλου, κατ' άρθρο 825 του ΚΠολ.Δ., όπως αυτό τροποποιήθηκε από την παρ. 3 του άρθρου 77 του ως άνω Ν. 4182/2013, κάθε αμφιβολία ή αμφισβήτηση για την ερμηνεία διαθήκης ή άλλης πράξης, με την οποία διαθέτονται περιουσιακά στοιχεία με κληρονομιά, κληροδοσία, ή δωρεά υπέρ του κράτους ή κοινωφελών σκοπών, εφόσον αναφέρεται στον τρόπο της εκκαθάρισης και γενικά της διαχείρισης και της εκτέλεσης της περιουσίας που έχει διατεθεί για το κράτος ή για κοινωφελή σκοπό, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εποπτεύει την κοινωφελή περιουσία. Αν η κοινωφελής περιουσία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών, αρμόδιο είναι το Εφετείο Αθηνών (ΕφΑθ 1245/2018, ΑΠ 2013/2014, ΕφΠειρ 312/2015, ΕφΘεσ 1309/2014, δημοσίευση ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΕΙΔΗ στην από 21-6-2003 ιδιόγραφη διαθήκη του Χριστόφορου Δημουλά, η οποία δημοσιεύθηκε με το αρ. 556/1-4-2005 πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης

ορίζεται ότι «...όλα ανεξαιρέτως τα χρηματικά ποσά που ήθελον ευρεθεί κατά τον θάνατόν μου σε ευρώ, συνάλλαγμα, μετοχές, ομόλογα, χρυσές λίρες κλπ. καταλείπονται και περιέχονται στο Ίδρυμα κληρονόμο για την υπηρετήση των σκοπών του (εσωκλείω κατάσταση για διευκόλυνση ευρέσεως των διαφόρων ποσών. Στο σημείο αυτό παρακαλώ το Δ.Σ. του Ίδρύματος αν μου επιτραπεί να εκφράσω την άποψή μου ως προς τη διαχείριση των οικονομικών του Ίδρύματος : Συμβουλευώ, ας μου επιτραπεί η λέξη, τους διοικούντες το Ίδρυμα, τα χρηματικά ποσά που καταλείπω να επενδύονται σε τομείς μικρότερης μεν απόδοσης αλλά και μικρού κατά το δυνατό κινδύνου και όχι υψηλής απόδοσης που ενέχει υψηλόν κίνδυνον...».

ΕΠΕΙΔΗ από τις διατάξεις του Οργανισμού του Ίδρύματος σαφώς προκύπτει ότι για τη βιωσιμότητά του, δηλαδή την εξασφάλιση ετήσιων προσόδων, θα πρέπει να διατηρείται ακέραη η περιουσία του.

ΕΠΕΙΔΗ εξάλλου αναφέρεται ρητά στον Οργανισμό ότι το ποσό που διατίθεται για την εκτέλεση των κοινωφελών σκοπών και συγκεκριμένα τη χορήγηση υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων είναι ανάλογο με το ύψος των καθαρών εσόδων και των ετήσιων προσόδων του αντίστοιχα.

ΕΠΕΙΔΗ και ο ίδιος ο διαθέτης στην ιδιογραφή διαθήκη του, ειδικώς και σαφώς αναφέρεται στον τρόπο επένδυσης των χρηματικών ποσών συστήνοντας έμμεσο αναπαλλοτρίωτο και συνεπώς η βούλησή του είναι καταρχήν τα ποσά αυτά να επενδύονται, προκρίνοντας μάλιστα τομείς μικρότερης μεν απόδοσης αλλά συγχρόνως μικρότερου δυνατού επενδυτικού κινδύνου.

ΕΠΕΙΔΗ σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 110 ΑΚ** περί νομικών προσώπων και ιδρυμάτων, στην ιδρυτική πράξη πρέπει να καθορίζεται ο σκοπός του ιδρύματος, η περιουσία που αφιερώνεται και ο Οργανισμός του. Συνεπώς, ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία της νομικής φυσιογνωμίας του ιδρύματος ως νομικού προσώπου είναι η περιουσία του, η τυχόν δε έστω και μερική ανάλωση αυτής, χωρίς μάλιστα να έχει προηγηθεί σχετική δικαστική απόφαση που να το επιτρέπει, μετά από εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και τη δυνατότητα εύρυθμης

λειτουργίας του Ιδρύματος μετά από τη μερική ανάλωση της περιουσίας του και τη διατήρηση μέρους αυτής, ενέχει σοβαρό κίνδυνο βιωσιμότητας του ιδρύματος και ενδεχομένως να οδηγήσει ακόμα και σε διάλυσή του.

ΕΠΕΙΔΗ το Ίδρυμα, σύμφωνα με τα αναφερθέντα πιο πάνω έγγραφα του, κρίνει ότι δεν υφίσταται θέμα αναπαλλοτριώτου της περιουσίας του, σε αντίθεση με την εκπεφρασμένη άποψη της εποπτεύουσας υπηρεσίας.

ΕΠΕΙΔΗ λόγω της ανωτέρω διχογνωμίας, ανακύπτει ανάγκη ερμηνείας της διαθήκης λόγω αμφιβολίας ή αμφισβήτησης σχετικά με τον τρόπο της διαχείρισης και της εκτέλεσης της καταληφθείσας στον κοινωφελή σκοπό περιουσίας (ΤριμΕφΠατρ 75/2020, ΝΟΜΟΣ ΑΠ 1150/2019).

ΕΠΕΙΔΗ σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 10 του ν. 4182/2013**, αν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο κατ' **άρθρο 825 ΚΠολΔ** δικαστήριο.

ΕΠΕΙΔΗ έχει τηρηθεί εν προκειμένω η προδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 10 του ν. 4182/2013** εφόσον έχει λάβει χώρα ακρόαση του οργάνου διοίκησης του Ιδρύματος.

ΕΠΕΙΔΗ η αξία της περιουσίας του Ιδρύματος υπερβαίνει τις **20.000 ευρώ** και ως εκ τούτου καθ' ύλην αρμόδιο είναι το Εφετείο, είναι δε το τελευταίο και κατά τόπον αρμόδιο εφόσον σύμφωνα με τη διάταξη του **άρθρου 77 παρ. 3 του ν. 4182/2013**, κάθε αμφιβολία ή αμφισβήτηση για την ερμηνεία διαθήκης ή άλλης πράξης με την οποία διαθέτονται περιουσιακά στοιχεία με κληρονομιά, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του κράτους ή κοινωφελών σκοπών, εφόσον αναφέρεται στον τρόπο της εκκαθάρισης και γενικά της διαχείρισης και της εκτέλεσης της περιουσίας που έχει διατεθεί για το κράτος ή για κοινωφελή σκοπό, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εποπτεύει την κοινωφελή περιουσία (εν προκειμένω της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης).

ΕΠΕΙΔΗ η περιγραφόμενη στον Οργανισμό περιουσία του Ιδρύματος τελεί υπό τον όρο του αναπαλλοτριώτου και συνεπώς μόνο οι περιγραφόμενες στο **άρθρο 3** του Οργανισμού πρόσοδοι δύνανται να διατεθούν για την εκτέλεση των κοινωφελών σκοπών και τη λειτουργία του Ιδρύματος και η διάθεσή της (μερική ή πλήρης) μπορεί να επιτραπεί μόνο με απόφαση του κατ' **άρθρο 10** του ν. **4182/2013** αρμοδίου δικαστηρίου.

ΕΠΕΙΔΗ οι λόγοι της παρούσας αίτησης είναι παραδεκτοί και βάσιμοι.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΖΗΤΩ

Να γίνει δεκτή η αίτησή μου.

Να ερμηνευθεί από το Δικαστήριό σας, ότι η βούληση του διαθέτη Χριστόφορου Δημουλά, όπως ορίζεται στην από **21-6-2003** ιδιόγραφη διαθήκη του, η οποία δημοσιεύθηκε με το αρ. **556/1-4-2005** πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, είναι ότι η περιουσία του Ιδρύματος Χριστόφορου και Μαίρης Δημουλά τελεί υπό τον όρο του έμμεσου αναπαλλοτριώτου και συνεπώς η εν γένει λειτουργία του Ιδρύματος και η εκτέλεση των κοινωφελών σκοπών θα γίνεται αποκλειστικά από την τοκοφορία του χρηματικού κεφαλαίου, που αποτελεί την περιουσία του και τα εισοδήματα από την εκμετάλλευση των ακινήτων.

Θεσσαλονίκη, 10-1-2022

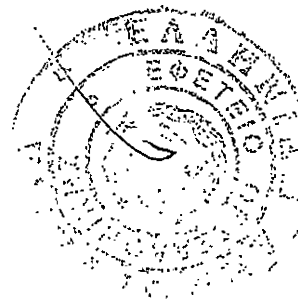
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΓΙΑΚΑΣ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ Α'

ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

g.giakas@nsk.gr

Τηλ. 2313-501445

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ

Είδος Δικογράφου: ΑΙΤΗΣΗ

Γενικός Αριθμός Κατάθεσης: 79/2022

Ειδικός Αριθμός Κατάθεσης: 69/2022

Στο ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ σήμερα την 11-01-2022 ημέρα Τρίτη και ώρα 12:56 εμφανίσθηκε στη Γραμματεία ο/η/οι δικηγόρος/οι ΓΙΑΚΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ με ΑΜ: 000426 του ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ με Α.Φ.Μ. 101646346 και κατέθεσε/αν το παραπάνω δικόγραφο.

Για την πράξη αυτή συντάχθηκε η έκθεση αυτή που υπογράφεται νόμιμα.

Ο/Η Καταθέσας

Ο/Η Γραμματέας

ΓΙΑΚΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

ΚΑΡΑΜΗΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

ΠΡΑΞΗ ΟΡΙΣΜΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Διαδικασία: ΤΡΙΜΕΛΕΣ

Πινάκιο: Δ - Δ

με Αριθμό Πινακίου: 28

Ορίζουμε ως χρόνο συζήτησης την 07-11-2022, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 στο ακροατήριο του ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ στο 360 ΑΙΘΟΥΣΑ Γ ΟΡΟΦΟΥ, με τον όρο να κοινοποιηθεί το δικόγραφο αυτό στον Εισαγγελέα Εφετών.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 11-01-2022

Η Δικαστής

ΝΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 11-01-2022

Ο/Η Γραμματέας

ΚΑΡΑΜΗΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

